

Del af Thisted Bys Ungdom har saaledes kun Halvdags Undervisning, dertil kommer frivillig Undervisning for Pigerne i Gaandgjerning, men Drengene have kun Halvdags- eller Hverandendags- Undervisning, og det er dog grumme lidt for fattige Børn i en By, naar de skulde vente nogenlunde at kunne konkurrere med de Andre til at gaa ind i de borgerlige Stillinger i Livet. I den Henseende er Forholdet noget bedre, ja jeg vil sige ikke saa lidt bedre, i Hjørring, idet de der have søgt at give hele den øvrige Ungdom udenfor Realskolen en samlet forpøget Undervisning, hvorimod man ikke har saaledes samlet dem i Thisted, og deri ligger altsaa ikke nogen egentlig Opmuntring for Udvalget til for Diebliffet at gaa videre ind paa den Sag. Jeg er imidlertid af Udvalget opfordret til at anmode den meget ærede Minister om, at han vil gjøre sin Indflydelse gjældende hos Finantsministeren, saafremt Bestyrelsen for Thisted Realskole maatte ønske det, derhen, at dens Gjældsforpligtelse til Livrente- og Forsørgelsesanstalten kunde blive omstrevet saaledes, at Andragene derpaa ikke trykkede Skolen saa stærkt som nu, idet en saadan Vættelse rimeligvis vil være Skolen velkommen, uden at kunne være Statskassen til nogen Ulempe. Idet jeg nemlig nævner Almuekolevæsenet i Thisted, skal jeg udtale, at jeg maa henvise Thinget til de almindelige Bemærkninger, som Finantsudvalget gjentagne Gange har fremsat som, om end ikke ufravigelige Betingelser, saa dog som et Maal, man maatte stræbe hen til at faae fyldestgjort for de Byers Bedkommende, der modtog større Tilskud af Staten, saa at navnlig Almueundervisningen blev noget forbedret, og Skolepengene blev satte saaledes, at dersom alle Elever kunde betale dem, kunde Skolen staa ved sig selv, men at Statens øvrige Tilskud væsentlig blev anvendt til halve og hele Fripladser i en ikke ringe Grad. Idet jeg saaledes har omtalt Silkeborg, Thisted og Hjørring, gaar jeg over til de øvrige Skoler. Frederikshavn har søgt om 600 Kroner, og man har troet efter de Dplysninger, der foreligge, at burde gaa ind derpaa. Man vil se, at der for denne Skole, som for Sæby, Faaborg og Svendborg findes tvende Forslag fra Udvalget, nemlig et med tilspøiede Bemærkninger om, hvor mange Fripladser man forlangte for Beløbet og et under Nr. 7 uden en saadan Angivelse. Udvalget er nemlig villigt til at frasalbe at optage disse Anmærkninger for disse 4 Skolars Bedkommende om Fripladser, naar Ministeren erklærer i sit Foredrag, at, saafremt Bevillingen maatte blive given, anser han sig forpligtet til at benytte den med den Bestemmelse, som antydes i disse Tilspøielser om Fripladser, saa at man slipper for at optage den paa Finantsloven, og naar jeg hører, at Ministeren er enig deri, hvad jeg forøvrigt maa antage, vil jeg paa Udvalgets Vegne tage det første Forslag tilbage, saa at der kun bliver at stemme over Nr. 7. Dernæst er der Andragene til Sæby

Skole af 400 Kroner, til Faaborg Privat-skole 600 og Svendborg 1600. Faaborg Realskole har tidligere efter de Dplysninger, der foreligge, andraget hos Regjeringen om et Beløb til hele og halve Fripladser, uden at det ses, hvilket Beløb man ønskede; senere kom der Andragende om 1,000 Rd., og det har Udvalget fundet efter Skolens Forhold at være temmelig meget. Man er — som det skjønnes, ogsaa med Ministerens Dnsfte — gaaet ind paa en saadan Sum, som her er foreslaaet, væsentlig til Fripladser efter det oprindelige Andragende til Ministeren. Angaaende Svendborg Skole er der søgt om 1,000 Rd., altsaa 2,000 Kr. Man erkjender, at denne Skole er i god Drift, men da Spørgsmaalet nu ligger for saa sent paa Samlingen, har man ladet sig veilede noget af det Bidrag, Kommunen har ydet til den private Skole, og man har da ment, at der saavel for denne Skole som for de øvrige kunde gaas noget til Værks efter et et Skjøn herover, idet man venter, at forsaavidt disse eller andre skulde faae Understøttelse, vil man faae nærmere Dplysning om Skolerne paa et senere Stadium. Foruden disse fire kommer nu Forslaget om Nordby paa Fjans, som er det sidst indkomne; det er en Begjæring om 600 Kr. Der har Udvalget tilspøiet en Betingelse om, at der oprettes 12 nye Fripladser, og denne Bestemmelse lader man staa, idet en lignende Anmærkning ved Thisted Realskole er indført ogsaa for Fripladser for Thistedes Bedkommende, efter Ministerens Forslag, hvad der isøvrigt er ganske naturligt. Paa Fjans har man, saavidt Udvalget bekjendt, ordnet sit Skolevæsen saaledes, at samtlige Børn søge Skolen daglig. Man vil af dette Beløb oprette 12 nye Fripladser, og, efterhaanden som de have bestaaet i to til tre Aar, til dette Antal Fripladser fastsatte fire nye hvert Aar, og kunde da fire Drengene aarlig udgaa fra denne Skole, efterat de først have faaet en god Almueundervisning til det 12te Aar og derefter en god Realundervisning i saadanne Fag og Kundskaaber, som kunne komme dem til Nytte, naar de strax efter Konfirmationen træde ud i Livet, og daglig faae Brug for, hvad de have lært. Man har derfor troet, at der var Grund, til uagtet Andragendet er kommet saa sent, at komme Begjæringen imøde paa disse Vilkaar; men der ikke nogen Grund til at give den paa andre Vilkaar, saaledes at man herfra skulde give Understøttelse til Fjans Khere eller mere velhavende Skibsførere til at faae deres Børn bedre underviste, end Almuekolen i Almindelighed kræver. Jeg har nu omtalt de Forslag, som ligge for, og skal afvente, navnlig med Hensyn til enkelte af dem, hvad den ærede Minister vil sige om dem.

Talen: Blandt de foreliggende Andringsforslag er der afskillige, som ere stillede af Kirke- og Undervisningsministeren og tiltraadte af Ministeretallet. Det er i de allerfleste Tilfælde Gjen-